

Canada m̄ng l̄ Lao Đ̄ng vào đ̄u tháng Chín. Việc này khác quê mình. Vì t Nam quê ta m̄ng l̄ Lao Đ̄ng vào đ̄u tháng Năm vì ta theo l̄i Tây. Ở Canada, sau l̄ Lao Đ̄ng là ngày t̄u tr̄ng.

Các em bé đ̄c cha m̄ đ̄t đ̄n tr̄ng, tung tăng ch̄y nh̄y, nói chuȳn líu lo nh̄ m̄t b̄y chim non, ôi đ̄ th̄ng làm sao. Nh̄ng hình̄ nh̄ này bao gī cũng làm tôi nh̄ līn t̄i bài văn : *H̄ng năm c̄ v̄ cū i thu, khi lá ngoài đ̄ng r̄ng nh̄u và trên không có nh̄ng đám mây bàng b̄c, lòng tôi nao n̄c nh̄ng k̄ nh̄n m̄n man c̄ a būi i t̄u tr̄ng* ... (Quê M̄/Thanh T̄nh). R̄i bài này l̄i đ̄n tôi đ̄n nhà văn Anatole France bên Pháp. Ông cũng vīt v̄ ngày t̄u tr̄ng trong cūn Le Livre de Mon Ami gīng y nh̄ v̄y. Các m̄ng non th̄ng và trong tr̄ng nh̄ nh̄ng b̄y tiên nh̄!

Ở đây niên h̄c khai gīng vào đ̄u mùa thu ch̄ không vào cūi thu nh̄ nhà văn Thanh T̄nh vīt, nh̄ng nh̄ng hình̄ nh̄ th̄ m̄ng và nh̄ng c̄m giác nôn nao thì gīng y nh̄ nhau.

T̄i Canada các xe bus ch̄ h̄c sinh s̄n màu vàng r̄c. M̄i būi sáng xe vàng ch̄y cùng kh̄p. M̄i l̄n th̄y xe là m̄i l̄n tôi nghĩ ngay trong đ̄u: đây là nh̄ng m̄m non, đây là nh̄ng bông hoa đang chúm chím, đây là t̄ng lai c̄a đ̄t n̄c này.

Canada có chính sách c̄ng bách giáo đ̄c : tr̄ em ph̄i đi h̄c cho t̄i tūi 16, riêng t̄i t̄nh bang Ontario n̄i tôi đang s̄ng và t̄nh bang New Brunswick phía đông thì t̄i 18 tūi. Tr̄ng công, tr̄ng t̄, tr̄ng nhà th̄, t̄t c̄ hoàn toàn mīn phí. Ngân sách dành cho giáo đ̄c là 7% ngân quỹ qūc gia. Theo th̄ng kê 2009, ch̄ riêng ngành đ̄i h̄c có 870.000 sinh viên. Trong

sẽ này, 1/3 là sinh viên ngoại quốc. Đông nhất là sinh viên đến từ Trung Quốc chiếm 33%, rồi đến Đài Hàn 24%. Sinh viên từ Hoa Kỳ chiếm 9.6%. Việc này chứng tỏ nền giáo dục của Canada rất cao. Sinh viên Hoa Kỳ sang đây du học chủ yếu vì học phí thấp và vì ban giảng huấn nghiêm. Điều này rất đúng các cấp, vì tờ báo *The Times Higher Education* bên Anh vừa công bố danh sách 200 đại học đang tiến bộ trên thế giới, Canada có 9 đại học nằm trong danh sách này. Đại học Toronto đứng thứ 13. Các cấp muốn biết thêm vài chuyện đại học này, đừng ngại. Đại học lâu đời nhất ở Canada là Université de Laval, có từ năm 1663, và đại học đông sinh viên nhất hiện nay là University of Quebec. Đại học Toronto có 18 phân khoa và được thành lập vào năm 1827.

Cũng đúng mùa khai trường này có một cuộc họp cao cấp về giáo dục liên quốc gia, gồm Canada, Nga, Úc và Anh. Ông Arne Duncan, chủ tịch về giáo dục của Tổng thống Hoa Kỳ cũng sang dự thính. Sau 2 ngày đàm luận, ông Duncan đã lên tiếng chỉ trích ca ngợi nền giáo dục của tiểu bang Ontario. Ông báo Hoa Kỳ còn cần học hỏi thêm về nền giáo dục này. Ông thán phục chương trình giáo dục rất thực tế và phát triển tài năng và ngăn ngừa bạo lực và dấn thân vì cộng đồng + môi trường sống hàng ngày thay vì chỉ học nhà trường hiện nay.

Nhân vừa nói về ban giảng huấn đại học giỏi, tôi liền nhớ tới giới toán học Fields mà Tiếng Sĩ Ngô Bội Châu của Việt Nam vừa đề cập. Các cấp có biết Fields là ai không? Thực đó là quý danh của Tiếng Sĩ John Charles Fields (1863-1932), một giáo sư toán học lỗi lạc của Canada. Ông sinh tại tiểu bang Ontario. Ông là một thiên tài về toán. Ông từng là chủ tịch Hiệp hội Khoa Học của Anh, Mỹ và Canada. Thế giới đã dùng tên ông để đặt cho giải thưởng quốc tế về toán. Nó từng được gọi là giải Nobel, các cấp thấy chưa. Chúng tôi cũng mong Tiếng Sĩ Ngô Bội Châu sẽ là một John Charles Fields của Việt Nam.

Xin khoe các cấp một tin khác cũng vừa xuất phát từ Canada liên hệ tới thông thái của dân số này: Hiệp hội ngư nghiệp Aqua Bounty ở tiểu bang Prince Edward Island miền đông Canada vừa thí nghiệm thành công việc biến đổi gene của cá hồi salmon, làm cho loài cá này sinh trưởng nhanh chóng và lớn gấp đôi loài cá hồi bình thường. Thực có nghĩa là rồi đây cá salmon Canada sẽ béo hơn, đẹp hơn, và sẽ tràn đầy trên thị trường quốc tế. Nhưng việc biến đổi gen cá này chưa được thi hành ngay vì còn chờ sự cho phép của Bộ Y tế.

Đó là tin vui về cá hồi ở miền đông. Còn về miền tây, cá hồi cũng là một tin vui lớn. Không biết gia đình cá hồi có thông tin cho nhau hay không, mà tự nhiên năm nay cá hồi tràn ngập miền tây Canada. Theo truyền thống, hàng năm cá hồi rủ nhau về sinh quán, cá từ vùng biển ngược về miền bắc và ngược vào dòng sông ngược để sinh đẻ. Năm nay cá hồi hồi sinh rất nhiều, ngư dân bắt nhiều. Xưa nay Canada xuất khẩu cá hồi đi khắp thế giới. Đã cá hồi trên bàn ăn của các cấp dám là cá hồi Canada đó nha.

Chuyện cá hời làm tôi đả đả c gi đỉ xa quá rừi. Xin trỏ vớ tin sinh ho t đừ u thu. Ngoài tin từ u trỏ ng, tin nừi nh t là Ngày Chừ y B Terry Fox. Canada, ai cũng bi t Terry Fox. Đừi anh là m t trang s đ p vô cùng. Terry Fox sinh năm 1958 từi Winnipeg thu c t nh bang Manitoba, mi n trung Canada. Năm 18 tu i, anh m c b nh ung th x ng. Anh phừi c t m t ng ch n, c t lên quá đừ u gừi. Khi n m trong b nh vi n đừ u tr , anh nừy ra sang ki n s chừ y b đả c chi u ngang nừc Canada t đông sang tây, m c đỉch là đảnh th c l ng tâm toàn qu c vừ ung th và gâ y quỹ cho vi c nghiên cừ u và chừ a tr . Anh đả lên đừ ng, chừ y kh p khi ng vừi m t ch n th t m t ch n gi . Truy n hình truy n thanh và báo chí đả đừ a cu c chừ y b cừ a anh lên hang đừ u và c p nh t luôn luôn. Sau 143 ngày, khi anh đả chừ y b đừ c 5.373 cây s , anh gừ c ngả vì b nh ung thu đả lên từi phừi. Anh vừ mi n Vĩnh Hừ ng ngày 28.6.1981 khi vừ a tròn 22 tu i xuân. C nừc thừ ng ti c anh. Đừ ghi nhừ vi c anh chừ y b vì đừi nghĩa, hàng năm, c vào trung tu n thá g Chín, các thành phừ kh p cừi Canada đừ u t chừ c các cu c chừ y b mang tên ‘Terry Fox Run’. Tỉnh đừ n nay, Qu Terry Fox đả gâ y đừ c 400 trừ u đô la cho vi c nghiên cừ u.

Ngoài tin chừ y b Terry Fox , tin Đừ c L t Lai L t Ma s từi Toronto vào thá g 10 s p từi đả đừ c báo chí loan báo rừ m rừ . Ngừi s từi đừ đừ thuy t gi ng vừ hai đừ tài : Các phừ ng th c nh n b n đừ xây đừ ng và gừn giừ hòa bình thừ giừi, và Tám bài k đừ chuy n hóa Tâm. Các buừi thuy t gi ng này do Trung Tâm Văn Hóa Tây Từ ng chi nhán h Canada từ chừ c. Tôi thừ y ai cũng mê Đừ c Ph t Sừ ng Tây Từ ng này. Chừ nguyên b m t lúc nào cũng từi cừi, chừ nguyên bừ y phừ c đừ n giừ n và đừi đé p cao su ngừi mang đả đừ chừnh phừ c toàn thừ thính chúng. Ngừi chừ cho ta con đừ đừ ng đừ từi hừ nh phừ c. Tôi mê nhừ t cái tâm vô cùng từ t lán h cừ a ngừi . Ngừi không bao giừ có y thuy t gi ng đừ mừi gừi thính chúng bừ đừ o mình đảng theo đừ chuy n sang đừ o Ph t Tây Từ ng. Tôi nhừ mừi câu chuy n m t thanh ni n Do Thái đả cừi sang đừ o Công Giáo đừ mừi u tìm hừ nh phứ c, nhừ ng anh vừ n chừ a thừ y hừ nh phứ c, anh chừ y từi gừ p ngừi đừ xin tu theo Ph t Giáo Tây Từ ng. Ngừi đả từi cừi bừ o anh đừ ng cừi đừ o. anh hừ y từi p từ c sừ ng cho trừ n vừ n đừ o Chúa . Tuy t vừi quá chừ . Xừ a nay nào đả có đừ o trừ ng nào nói đừ c nhừ ngừi!

Lừi còn tin này khá đừ c đảo : Bà cừi già Hazel McCallion thừ trỏ ng thành phừ Mississauga sát ngay bên cừ nh Toronto vừ a tuy n bừ sừ ra ñ ng cừ chừ c thừ trỏ ng nhừ m kừ thừ 12. Năm nay cừ sừ mừi 89 tu i xanh. Rừ ràng cừi già mà vừ n nhừi mình còn đừ sừ c gá nh vác vi c nừc. Rừ ràng thân lỏo mà tâm bừ t lỏo. Bà đả làm thừ trỏ ng 11 nhừ m kừ liên từ c, đừ u hành m t thành phừ rừ ng 288 cây sừ vuông, dân sừ 730.000 trong dó có 10 ngàn ngừi Vi t. Thành phừ lừ n chừ có bé đừu. Bà thông minh sá g su t, cừ n mừ n, và cừ ng rừ n. Mừi lừ n tái ñ ng cừ thì bà chừ ghi danh mà thừi, không bao giừ bà đừi vừ n đừ ng. Thừ mà dân chúng vừ n bừ u cho bà. Bà sinh quán ñ bang Quebec, rừi đừ n bang Ontario lừ p nhừ p. Bà lừ p gia đừnh và sừ ng trên mừ nh đừ t nhừ chừ ng ñ Mississauga. Và bà đả sừ ng chừ t vừi quừ nhừ chừ ng trong bao ni nừ năm nay. ñ đừy ai cũng gừi bà là ‘Bà Già Gừn’, giừ ng y chừng Cừ Trừ n Văn Hừ ñ ng ngày xừ a cừ a Mi n Nam. Cừ Hừ ñ ng khi làm đừ trỏ ng Saigon không đừi công xa mà đừi xe đừ p. Bà già này cũng gừ n giừ ng nhừ vừ y, bà không dùng tài xừ mà bà từ lỏo xe đừ n sừ . Chuy n kừ rừ ng cách đừy 4 năm bà đả bừ cừ nh sát công lừ thừi cừi phừ t vì bà đả quừ o phừi khi có đừn đừ . Bà vui vừ nừ p phừ t. Thừ y bà đả 85 tu i vàng, ngoài tiừ n phừ t, cừ nh sát thu hừi bừ ng lỏo, không cho bà lỏo xe

nà. Ai cũng bởo giá mà nà c Canada này có nhi u bà già gân nh v y thì s còn hay bi t bao nhiêu nà.

Tôi quên ch a khoe các c là đ u mùa thu này dân làng tôi h p nhau à nhà ông ODP. Ông cũng mu n khoe cái lan can r ng l n quay ra v n rau c a ông. Ông làm món tôm chiên b t đ dân làng nh u lai rai khai v trong khi ông n u món chính. Món chính ph i ăn nóng. Đó là món cá x t T Xuyên. Chính tay ông làm l y, tr c m t m i ng i. Ông p cá v i gi m, t ng, xì d u, chút tiêu, chút mu i. Khi dân làng đã ăn xong món tôm chiên b t thì ông l y cá v a p ra, nhúng cá vào tr ng gà r i lăn qua b t năng, cho vào ch o đ u sôi, chiên cho vàng. R i b y ra đĩa, đ n c x t đã làm s n v i t xanh t đ và hành tây lên trên. Ui chao, đĩa cá x t b c khót ngùn ng t, th m làm sao. M i các c x i v i c m nóng. Ngon ch , ph i không . V a ngon, v a b , v a lành.

Dân làng An L c c a tôi ăn u ng r t t n tình, không h khách sáo. Ai cũng sung s ng và h h v b a c m toàn h i s n này. Ăn xong thì dân làng m i nói chuy n. B a nay chúng tôi ăn món cá T Xuyên t c là ăn theo cái b p c a Tàu. Ông ODP ch nhà v a c i v a nói : Mình ghét cái máu Đ i Hán đ y tính xâm lăng c a Tàu, nh ng mình không th ghét cái b p và cái n n vẫn ch ng ch nghĩa c a Tàu. B p Tàu có cái hay riêng c a nó.

C B.95 lên tiếng h i : Lão g c nhà quê, x a nay ch bi t n u món VN truy n th ng, xin ông nói cho lão nghe b p Tàu và b p VN có khác nhau gì không. Câu h i này đã ch m t i m ch đ i n ki n th c c a ông ODP. Ông nói ngay, d nh l y cái k o trong túi. Theo ông thì b p ta à ăn rau t i, rau s ng, còn b p Tàu thì không ăn rau s ng bao gi , bao gi cũng n u chín. Ta à dùng hành khô và x , Tàu thì không. Ta à h m, l a liu riu, Tàu thì à xào, l a to. Ta không à nhi u m và b t s t s t, Tàu thì xào nhi u m và các ch t làm cho món ăn tr nên s t s t. Ta nê m b ng n c m m, Tàu nê m b ng xì d u. Ta có r t nhi u rau th m nh hành, ngò, x , tía tô, kinh gi i, Tàu dùng toàn nh ng v thu c. Chính vì b p ta dùng nhi u gia v t i nh v y nên món VN v a ngon v a th m v a lành. Năm 1987, Craig Clairborne nhà biên kh o v th c ăn n i tiếng c a báo *The New York Times* đã cho r ng các món ăn VN đ c x p vào h ng các món ngon nh t th gi i. Trên đây tôi v a nói là b p Tàu à xào v i l a to. Th c ra nói nh v y ch a đúng. Ng i Tàu có r t nhi u cách n u nh h m, n u, ninh, xào, h p, rang, lu c, om, nhúng. Đi m then ch t c a b p Tàu là h chú ý t i ng n l a, lúc nào l a to lúc nào l a nh . Vì đ t Tàu r ng và Tàu có r t nhi u s c t c khác nhau nên cái b p c a Tàu cũng đa đ ng, h ng ng v m i vùng m i khác. Đ i lo i thì ng i ph ng Nam thích v ng t, ng i ph ng B c thích v m n, T Xuyên và H Nam thích ăn cay, S n Đông thích ăn chua.

C Chánh gi tay xin nói : Lão v a đ c trên báo là ng i Tàu có m t món h m r t ngon r t b , h đ t tên là món '*Ph t Nh y T ng*', cái tên này nghe v a h n láo v a xúc ph m, nh ng h

không có ý xù u đó. Họ chọ c t ý nói lên cái ngon vĩ đ i c a món này, nó ngon đ n đ Đ c Ph t cũng không nh n n i nên Ngài cũng ph i nh y t ng vào b p n m món ăn này. Tôi h i ông Lý Anh tác gi bài vi t v các món ăn thì ông cho bi t cái món 'h n láo' kia ghi trong các th c đ n là 'Ph t thi u x ng' (www.thoibao.com , section A, 3.9.2019).

Nghe h p đ n quá. Dân làng tôi đang r nhau đi ph Tàu đ nh u món này.

Th y khi bàn chuy n ăn u ng thì m t ai cũng sáng r c lên, C Chánh li n căn đ n: Lão cũng v a đ c trên báo là theo cu c đ i u tra m i đây thì c 5 ng i Canada có m t ng i béo phì, và b y t đang tính t i chuy n giáo đ c dân chúng v ăn u ng. Bà con làng ta cũng nên đ ý t i chuy n ăn u ng nha. Lâu lâu nh u m t b a thì đ c ch ngày nào cũng đ i ti c thì nguy l m đã.

Ông H.O. nghe t i chuy n béo phì thì có nh n xét này : Tôi đã quan sát vi c béo phì này lâu r i, và tôi nh n th y li n ông m p phì khác li n bà. Li n ông thì m p phì m t ti n, t c là cái b ng to nh cái tr ng, còn li n bà thì m p phì m t h u, t c là m p phía sau, hai cái mông nh hai cái thúng và hai b p đùi trông nh hai đùi voi.

Dân làng ai cũng g t gù cho r ng anh H.O. nói có lý. Ch Ba Biên Hòa ph h a : Anh nói r t đúng. Li n ông gì mà b ng nh cái tr ng, li n bà gì mà mông nh cái thúng!

Và ông ODP t p t c bài thuy t trình chuy n th i s . Trong các tin nóng b ng thì tin Do Thái và Palestine g p nhau bàn chuy n hoà bình là đáng chú ý nh t. Hai s c dân này vì t tiên là cùng m t cha nh ng khác m nên hai bên đánh nhau chí ch p, ch i đ c nhau cú nào là ch i li n tay. Tình c m i đây tôi đ c đ c bài th , nghe thì ti u lâm nh ng nó hay th m thía. Bài th ti u lâm 'ch i nhau' nh sau :

Ông R p vào t m Do Thái
H i mua vài cái n t ng c đen
Ông Do Thái mang n t cho xem
Ông R p không thềm coi giá
Ông tr t n r i l y t t c
B n ch c đ ng m t cái, khá cao!

Ông Ớp hôm sau Ới vào
HỚi xem còn nỚt nào bán nỚa
Ông Do Thái gỚp đỚc món bỚ
LỚn hỚn hỚ lên giá năm chỚc
Ông Ớp Ớc đỚc mang vỚ
Ôm khỚ nỚ hai tay hai bó

Ông Ớp trỚ Ới sau đó
HỚi xem có nỚt nỚa bán không
Ông Do Thái bỚng ra mỚt chỚng
Tặng giá bỚy chỚc đỚng mỚt cái.

BỚng tò mò ông Do Thái hỚi:
'Ông làm gì vỚi khỚi nỚt này?'
Ông Ớp lỚn trỚ Ới ngay:
'Tôi cỚt đôi thành hai cái nón
Bán cho ngỚi Do Thái Ớng món
MỚt trăm đỚng mỚt nón.
LỚi chán !'

Dân làng nghe xong liến phá ra cớới. Quớ là hay, qớa là thâm. Tôi thớ y bài thớ này trên mớng, không thớ y tên tác giớ. Ngớới Do Thái mà hiớu đớc cớ tiếng Viớ t và đớ c đớ c bài thớ này thì sớ đi tìm tác giớ làm thớ t chớ không chới. Các cớ có nghĩ nhớ vớ y không ?

Rới anh John đớ c yêu cớ u kớ chuyớ n cớới khi hớ c tớ ng Viớ t. Anh này nhìn tôi cớới rớ t ranh mãnh và nói : Đớ u tiên xin cho tôi kớ mỚt tin rớ t đáng chú ý trong tháng này là Canada vớ a chớ n xong đớ sớ mớ i cho VN. Đó là bà Deborah Chatsis, 48 tuới. Bà này sinh quán tớ i bang British Columbia, tớ t nghiớ p luớ t khoa tớ i đớ hớ c Ottawa và hớ u đớ i hớ c tớ i Harvard danh tớ ng cớ a Hoa Kớ. Bà làm viớ c lâu năm trong ngành ngoớ i giao. Nhớ ng viớ c này không có gì đáng nói vì làm ngoớ i giao thì phớ i thớ. Đớ u đáng nói là bà này có gớ c Da Đớ The First Nations, và bây giớ làm đớ i sớ Canada Ớ Viớ t Nam. Mà theo nhóm ông Trà Lũ chớ trớ ng thì ngớới Da Đớ Ớ Canada đớ u là con Mớ Âu Cớ thớ i lớ p quớ c, hớ đớ sang Canada cách đây mớ y chớ c ngàn năm, tớ đó suy ra : bà đớ i sớ này có gớ c VN. Thớ t là tuyớ t vớ i. Sao giớ ng y chang chuyớ n ông tân Tớ ng Lãnh Sớ Hoa Kớ Ớ VN hiớ n nay, ông Lê Ân, ngớới Mớ có gớ c VN. Ha ha, các cớ đớ thớ y trái đớ t này tròn chớ a ?

Đó là chuyện thối sến ngổ ngáo i Canada gốc Da Đỏ làm đĩ sến VN, tặc là quê hòng cớ a chính tĩ tiên mình. Bậy gì tôi xin nói vớ chuyện vui khi tôi hòng tiếng Việt. Tôi thấy cái lĩ nói lái trong tiếng Việt hay vô cùng, không nòng c nào có. Chuyện nói lái thì đĩ trong sách. Gõn đây tôi gõ p chuyện này : Ròng mĩt ông già kia có 3 ngổ ngáo i con trai tên Sòng, Hòng và Nam. Chúng đã lĩn. Đĩ a nào cũng xin ông chia gia tài đĩ ra lĩ riêng nhòng ông không cho. Ông rĩt giàu, ông có rĩt nhiòng vàng cĩt kĩ trong tĩ. Mĩt ngày kia ông bòng đòng lĩn ra chĩt, trên tay chĩ còn cĩ m mĩt miòng giĩ y vĩ nguĩ ch ngoĩ c mĩt qĩ a đĩ và mĩt đĩng thòng. Ông muĩn đĩ gia tài cho ai đây ? Không ai hiòng ý ông muĩn nói gì. Các con ông đem viĩc này ra toà. Ông toà mĩt ngổ ngáo i nĩ tiếng thông thái đã tìm ra. Ông giĩ thích nhòng sau : Cái đĩ và đĩng thòng tĩc là đĩ thòng. Đĩ thòng là đĩ không cong. Đĩ không cong tĩc là còng không đĩ. Còng không đĩ tĩc là còng không hai. Còng không hai tĩc là hai không cong. Hai không cong là hai thòng. Hai thòng là Thòng Hòng. Vĩy đĩ a con tên Hòng đĩng c ông cho gia tài.

Dân làng nghe xong đĩu lĩc đĩu : sao mà câu chuyện lĩt léo quá vĩy. Chĩc ông quan tòa đĩng c ông già hiòng vĩ mách nòng c chĩ tĩ nhiên mà trí khôn nghĩ ra đĩng c vĩy sao.

Anh John trĩ lĩi : Thĩ thĩ, thĩ mĩi là giai thoĩi chĩ, giai thoĩi nói lái đĩ chĩc cĩĩi mà. Nói lái đã có tĩ xĩ a, đĩng c ghi chép rõ ràng trong văn hòng, tĩ thĩ Trĩng Quĩnh, Bai Giai Tú Xuĩt. Bậy gì tôi thấy mĩt lĩi chĩc cĩĩi khác, rĩt mĩi, rĩt phĩ thông, đó là lĩi chĩi chĩ, lĩi đĩnh nghĩa ngĩ nghĩnh. Chĩng hòng tôi vĩ a đĩc bài này trên liên mĩng đĩn toán, mang tiêu đĩ 'Chuyện Dĩ'. Xin phép tác giĩ lĩn danh đĩ mang ra trình làng :

- Dĩ giĩ là **Dĩng**
- Dĩ to lĩn có quĩc tĩ ch Pháp giĩ là **Đĩ Tây Dĩng**
- Dĩ không thích đánh nhau giĩ là **Thái Bình Dĩng**
- Dĩ nghèo phĩ đi làm khĩ sĩ là **Dĩng cĩc**
- Lĩ ch khoĩ thân giĩ là **Dĩng lĩ ch**
- Hai con dĩ cao hòng giĩ là **Dĩng đĩng tĩ đĩc**
- Dĩ đi nòng c ngoài giĩ là **Xuĩt dĩng**
- Cuĩc đĩi cĩ a dĩ giĩ là **Dĩng thĩ**
- Dĩ không mĩc áo giĩ là **Dĩng trĩn**
- Dĩ không ngay thòng đĩi là **Dĩng gian**
- Đĩ sung sĩc giĩ là **Cĩng dĩng**
- Dĩ ngĩi xe lĩn giĩ là **Lĩĩt dĩng**
- Dĩ biĩn giĩ là **Hĩ dĩng**
- Tĩng kũ cĩ a dĩ giĩ là **Ấm dĩng**
- Ấn thĩt dĩ giĩ là **Hĩng dĩng**
- Dĩ đĩc giĩ là **Nam dĩng**
- Vàng bĩc quý báu cĩ a dĩ là **Dĩng châu**
- Dĩ hay đi du lĩ ch giĩ là **Du dĩng**

Dê thái giám gỏi là **Thái d**ng

Đ dân làng c i th a thuê v chuy n Con Dê D ng xong, Ông ODP ti p s c anh John trong m c th i s . Ông xin k chuy n nhà Văn Kim Dung v a đ u Ti n Sĩ văn ch ng Đ i H c Cambridge bên Anh. Ngu i mi n Nam chúng ta ai mà ch bi t Kim Dung. Nói t i Kim Dung là nói t i chuy n *Anh Hùng X Đ i u, Cô Gái Đ Long, T u Ng o Giang H , L c Đ nh Ký*...Ông là m t thiên tài v chuy n ki m hi p. Ông vi t không nhi u, ch c ó 14 tác ph m mà thôi, nh ng t t c đ u đã làm say mê m i ng i trên th gi i. Sách c a ông đã đ c đ ch sang nhu u th ti ng và đ c chuy n vào lãnh v c đ i n nh. Lãnh H , nhà văn và nhà báo uy tín H ng C ng đã đánh giá Kim Dung là ti u thuy t gia ki m hi p sáng chói nh t trong 100 năm văn h c Trung Hoa. Kim Dung đ c phong là giáo s danh d c a nhi u đ i h c n i ti ng. Ông đ c t ng nhi u huân ch ng ngo i qu c cao quý nh t, nh Huân Ch ng OBE c a v ng qu c Anh, B c Đ u B i Tinh c a Pháp. Ngày 22.6.2005 ông đ c Đ i h c Cambridge t ng h c v Ti n Sĩ Danh D ...

Kim Dung đã lên t i t t đ nh danh v ng. Nh ng ông đã không đ trên đ nh danh v ng này. Ông còn đ m t b c n a làm m i ng i ph i kinh ng c và kính ph c. Đó là vi c năm 2005, sau khi nh n b ng ti n sĩ danh d c a Cambridge t ng xong, ông đã ghi tên đ i h c th c s đ l y b ng MA và PhD đ chính Cambridge. Khi báo chí ph ng v n t i sao ông c p sách đ i h c khi đã 81 tu i và sau khi đã đ c t ng b ng Ti n Sĩ, Kim Dung tr l i :« *Cái tôi mu n không ph i là h c v , mà là ki n th c* ». Sau 5 năm c m c i h c hành, tháng 7. 2010 v a qua, ông đã đ u b ng ti n sĩ th c s . Các c đ ph c c Dr. Kim Dung ch a ?

C Chánh xin góp thêm ý : Con ng i ta qu là có s m nh. Năm 1950, Ông Kim Dung , 26 tu i, mu n đ làm cho b ngo i giao nh ng b ngo i giao t ch i. Ông ch xin đ c vi c làm n i th vi n. Và vì g n r ng sách nên ch nghĩa đã th m vào ng i ông, đã bi n ông thành m t nhà văn sáng chói. Ch n u h i đó ông mà đ c nh n vào b ngo i giao thì bây gi ông ch là m t nhân viên ngo i giao già mà thôi. Cũng nh bà J.K.Rowling tác gi b truy n phù th y Harry Potter n i ti ng, ban đ u ch là m t bà m đ c thân nghèo túng, ai ng ch nghĩa đã đ a bà lên đài danh v ng cùng v i m t núi ti n.

À, mà thôi. Tôi m i nói chuy n văn ch ng ch nghĩa mà quên ch a k h t chuy n tháng Chín. Sau tu n l t u tr ng là đ n T t Trung Thu. Ng i Canada da tr ng không ăn t t này, còn ng i Vi t phe ta thì m ng r t tr ng th . T i Toronto, H i Ph N VN đã t ch c T t Trung Thu cho các em r t thành công vào chi u ngày 25.9.2010. Ai cũng c m th y lòng vui r n rã khi nghe các em hát nh ng bài đã thành truy n th ng :

- T t Trung Thu r c đèn đ ch i, Em r c đèn đ kh p ph ph ng, Lòng vui s ng v i đèn

Tiếng Trống Múa Lân

Tác Giả: Trà Lũ

Thứ Năm, 14 Tháng 10 Năm 2010 14:09

trong tay, Em múa ca trong ánh trăng rằm... (Rằm c đèn tháng Tám / Vân Thanh)

- *Bóng trăng trống ngà, có cây đa to, có thưng Cuội già, ôm mọt mọt mọt...* (Chú Cuội / Lê Thưng).

Riêng tôi, tiếng trống múa lân ‘*tùng cà rùng tùng xoèng*’ đã làm tôi nhớ những quê hương Việt Nam vô cùng.